



Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Noordzandstraat 44-46 (Brugge, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2022B162
Maart 2022

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN



Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Arno van den Dorpel

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert NV, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2022

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV.

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Administratieve gegevens	5
2	Inleiding.....	7
3	Geplande werken.....	7
4	Gemotiveerd advies	8
4.1	Afweging onderzoekstechnieken.....	10
4.2	Afbakening.....	11
5	Onderzoeksvragen.....	12
6	Methode en strategie	12
6.1	Randvoorwaarden.....	12
6.2	Prospectie met ingreep in de bodem.....	13
6.3	Eindcriteria en uitzonderingsmodaliteiten	14
6.4	Competenties	14
6.5	Vondsten	15
7	Conclusie	15
8	Bibliografie.....	16



FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....	6
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt). 6	
Figuur 3: Geplande werken weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).....	8
Figuur 4: Vereenvoudigde weergave van de geplande werken en aanduiding van de proefput. (bron: Geopunt).....	13

TABELLENLIJST

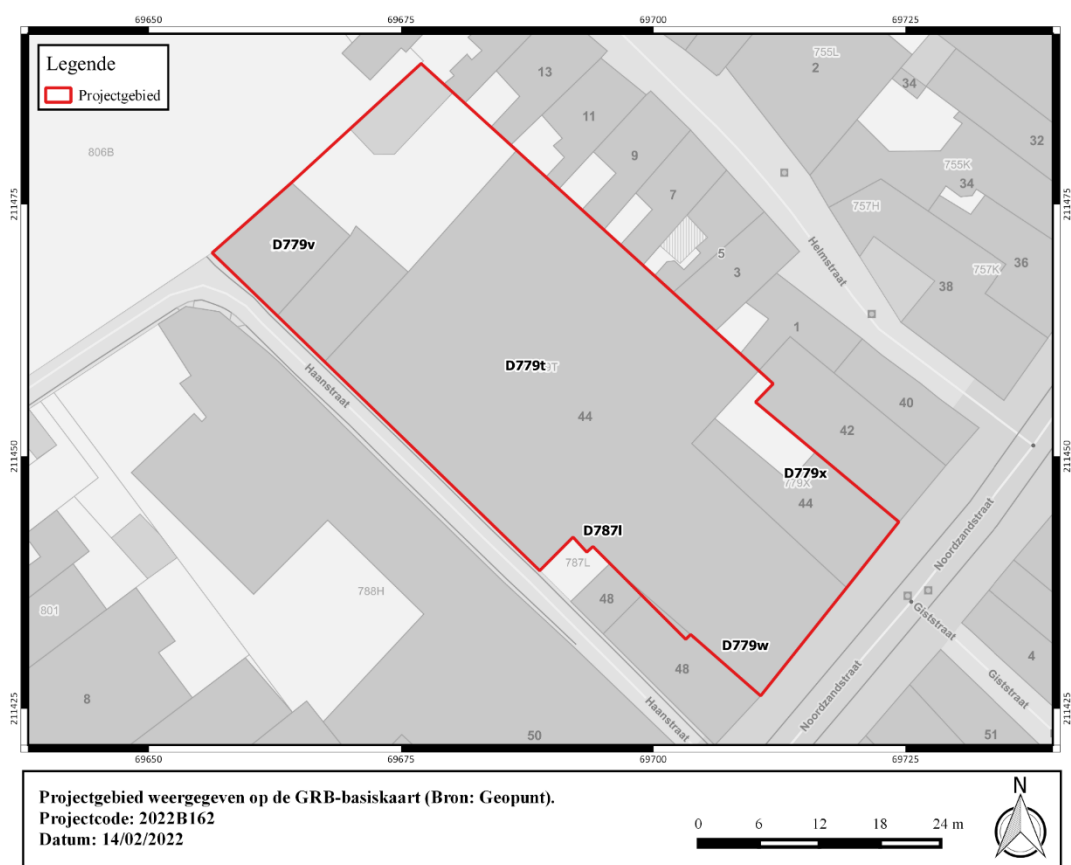
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.....	5
---	---

1 Administratieve gegevens

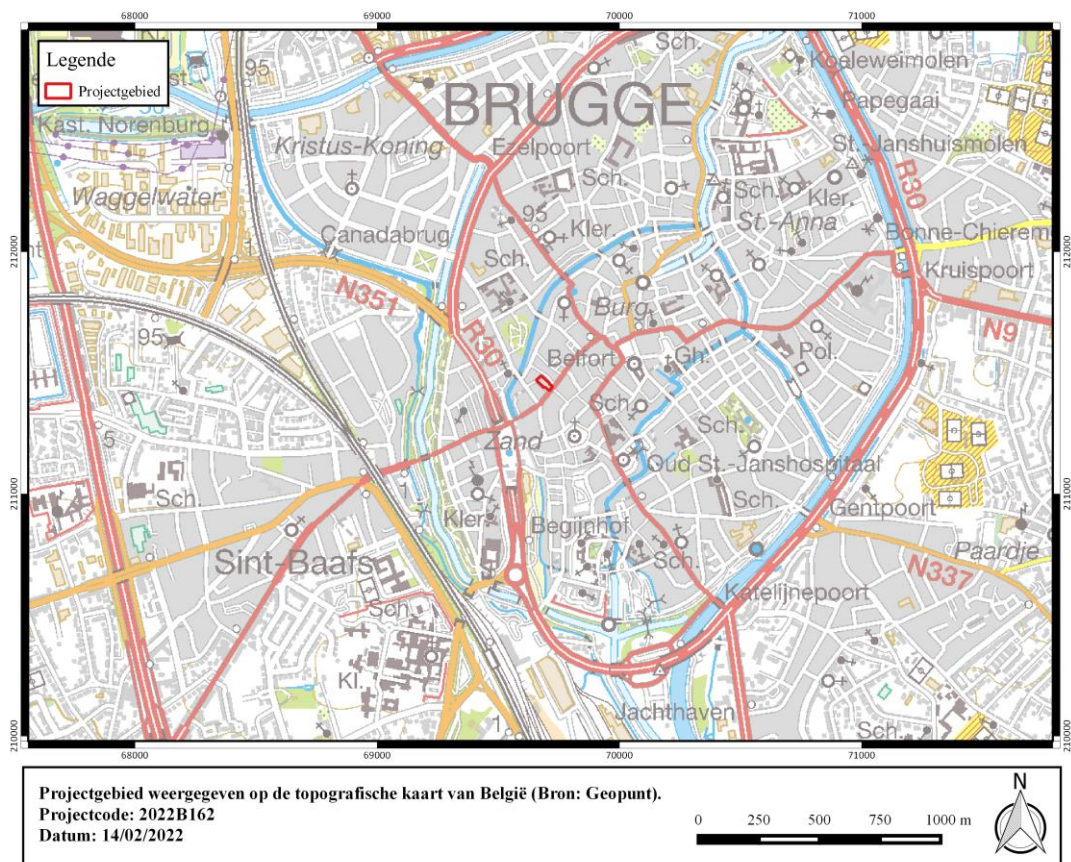
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) Locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Brugge
	Deelgemeente	/
	Postcode	8000
	Adres	Noordzandstraat 44-46 8000 Brugge
	Toponiem	Noordzandstraat 44-46
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 69638 Y _{min} = 211421 X _{max} = 69739 Y _{max} = 211491
b) Kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Brugge, Afdeling 4, Sectie D, nr's: 779v, 779t, 787l, 779x, 779w Figuur 1	
c) Topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Clara Thys (archeoloog) Arno van den Dorpel (archeoloog) Elke Ghyselbrecht (aardkundige) Aaron Willaert (historicus)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	





Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).



Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).

2 Inleiding

Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 300 m² of meer bedraagt. De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt 1785 m², vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Het plangebied is gelegen binnen de vastgestelde archeologische zone van de historische stadskern van Brugge. Het onderzoeksterrein situeert zich noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt.

3 Geplande werken

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt ca. 1785 m². Binnen de projectgrenzen situeert zich een schoolgebouw. Verspreid over het plangebied worden een aantal werkzaamheden voorzien die hieronder worden toegelicht:

De opdrachtgever plant de verbouwing van het schoolgebouw en aanpalende woning. Het betreft de verbouwingswerken die nodig zijn om het gebouwenbestand in de Noordzandstraat om te vormen tot een hedendaags en bruikbaar schoolgebouw, waaronder de werken aan de bestaande gebouwen om deze aan te passen aan de huidige regelgevingen en conformiteit van de hedendaagse scholen.

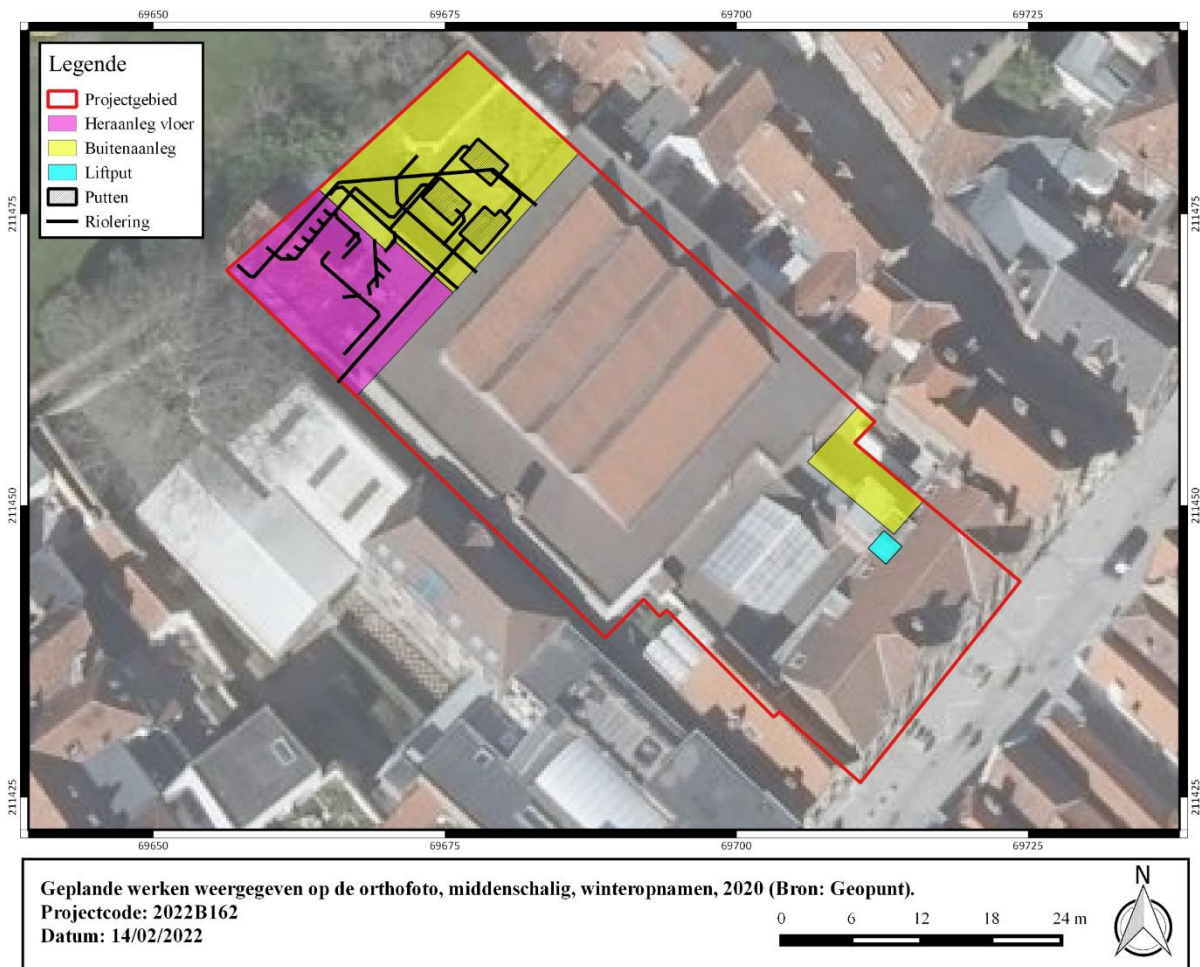
Hierbij zal er een beperkte volume uitbreiding gebeuren aan de woning in de Haanstraat i.f.v. een nieuwe polyvalente zaal en technische ruimte. De overige werken zullen volledig binnen de muren van het bestaande gebouw gebeuren. In het volume ter hoogte van de koer wordt een lift voorzien i.f.v. toegankelijkheid en een nieuwe traphal i.f.v. compartimentering, daarnaast wordt eveneens een nieuwe sanitaire ruimte voorzien (incl. sanitair voor mindervalide personen).

Concreet worden de volgende bodemingrepen voorzien:

- De heraanleg van de vloer binnen een te behouden gebouw in het noordelijk deel van het plangebied over een oppervlakte van ca. 170 m². Voor deze heraanleg dient een bodemingreep gerekend te worden van ca. 50 cm-mv. Het pand en de vloer zijn van relatief recente oorsprong.
- Aangrenzend ten oosten wordt de buitenzone heraangelegd, deels in verharding, deels in groenzone. Meer in het zuiden van het projectgebied wordt tevens een koer heraangelegd. Voor deze buitenaanleg (ca. 230 m² in het noorden en ca. 40 m² in het zuiden) wordt tevens een bodemingreep gerekend van ca. 50 cm-mv.
- Binnen het bestaande gebouw wordt aangrenzend bij de nieuwe koer een liftput voorzien. Deze liftput van ca. 5 m² wordt uitgegraven tot een diepte van ca. 2 m-mv. In het noordelijk terreindeel worden ter hoogte van de nieuwe buitenzone een septische put, een regenwaterput en infiltratiekragen voorzien. Voor de septische put en de



regenwaterput wordt een bodemingreep voorzien tot ca. 2 m-mv, voor de infiltratiekratten wordt een bodemingreep voorzien tot ca. 1,5 m-mv.



Figuur 3: Geplande werken weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).

4 Gemotiveerd advies

In deze sectie volgt een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen. Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is. Na dit gemotiveerd advies volgt het concrete programma van maatregelen voor project Brugge Noordzandstraat 44-46.

1° de volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek:

Alle nuttige en noodzakelijke onderzoeken werden uitgevoerd.

2° de aanwezigheid van een archeologische site:

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan aangetoond worden dat het archeologisch potentieel van het projectgebied groot is. Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan onderstaande afgeleid worden:

- Het plangebied situeert zich vrij centraal op een zandrug met een hoogteligging van ca. 8.5 tot 9.5 +m TAW. Mogelijk is het oorspronkelijk hoogteprofiel van het terrein beïnvloed door de bouwactiviteiten binnen de projectgrenzen door de eeuwen heen. De hoger gelegen positie in de nabije omgeving van het alluvium van de Reie moet aantrekkelijk geweest zijn voor jager-verzamelaars in het verleden. Ook gedurende de Romeinse periode moet deze hogere ligging aan de rand van de kustvlakte gunstig geweest zijn.
- Het plangebied bevindt zich binnen de historische stadskern van Brugge, binnen de 12^{de} eeuwse omwalling.
- Historisch kaartmateriaal (stadsplan Marcus Gerards) toont aan dat het plangebied in de 16^{de} eeuw zich binnen een woonblok bevindt. Aan de straatzijden is duidelijk bebouwing afgebeeld. Het centrale deel van de woonblok bestaat uit tuintjes, van elkaar gescheiden via tuinmuren. Binnen de projectgrenzen lijken op het eerste zicht geen kerken, kapellen, kloosters of andere grote publieke gebouwen weergegeven. De Deventerkaart geeft een gelijk beeld weer. Ook op het plan van J. Bleaeu is bebouwing weergegeven binnen de projectgrenzen.
- Archeologisch onderzoek in de omgeving van het plangebied leverde al vrij veel kenniswinst op. Opvallend is de aanwezigheid van een Romeinse cultuurlaag en scherven uit deze periode, 150 m ten oosten van het plangebied. Op 120 m ten noordoosten van het plangebied is de site van het Prinsenhof gelegen. Hier werden beerputten, waterputten, stenen funderingen en de aanzet van de woontoren van het Prinsenhof opgegraven.

3° de waardering van de archeologische site:

Op basis van het bureauonderzoek kan gesteld worden dat er potentieel een **site met een complexe stratigrafie** kan verwacht worden. Het plangebied situeert zich vrij centraal op de zandrug en kwam zo al snel in aanmerking voor bewoning. Vermoedelijk dateert de eerste bewoning binnen de projectgrenzen uit de 11^e eeuw, archeologische sporen van deze bewoning kunnen binnen het plangebied voorkomen. Er kunnen ook oudere sporen uit metaaltijden, Romeinse periode en vroege middeleeuwen aangetroffen worden. Gezien de aanwezigheid van historische bebouwing vanaf de late middeleeuwen kunnen zich ook oudere fasen van deze bebouwing, maar ook randstructuren als waterputten, beerputten, artisanale kuilen, bijgebouwen of andere structuren voorkomen op de achtererven van deze historische bebouwing.

4° de impactbepaling:

Indien zich archeologische resten binnen de grenzen van het projectgebied bevinden, zijn deze bedreigd door de geplande werken.



4.1 Afweging onderzoekstechnieken

Rekening houdende met de criteria uit de Code Goede Praktijk (CGP), hoofdstuk 5.2, werd de noodzaak tot verder vooronderzoek afgewogen:

- *Archivalisch onderzoek*: Bijkomend archivalisch onderzoek is in dit stadium van het onderzoek niet van toepassing. Dergelijk onderzoek zou een te grote meerkost betekenen, bovendien is aan de hand van het historisch kaartmateriaal een duidelijk beeld verkregen van het onderzoeksgebied.

- *Landschappelijk bodemonderzoek* Cfr. CGP 7.3: Het landschappelijk bodemonderzoek heeft als doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door een gerichte staalname. Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek (de geplande werken) en de ligging van het plangebied binnen een stedelijke context wordt er geen voorafgaand landschappelijk booronderzoek uitgevoerd.

- *Geofysisch onderzoek* Cfr. CGP 7.4: Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.

- *Veldkartering* Cfr. CGP 7.5: Veldkartering heeft tot doel om relevante archeologische indicatoren te zoeken door een visuele inspectie van een terrein. In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.

- *Verkennd en waarderend archeologisch booronderzoek* Cfr. CGP 8.4 en 8.5: Het verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Het waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel reeds opgespoorde archeologische sites te evalueren door middel van boringen. Deze methode is niet van toepassing voor het projectgebied.

- *Proefsleuven en proefputten* Cfr. CGP. 8.6: Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven.

Gezien de ligging in een stadscontext, waarbij een complexe verticale stratigrafie verwacht wordt, met het voorkomen van puinpakketten, funderingen, vloeren,... in de bodem, is het uitvoeren van een verder vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefputten de enige relevante onderzoeksmethode om deze site te onderzoeken. Eerder werd aangetoond dat het archeologisch potentieel van het projectgebied groot is. Een onderzoek met behulp van een proefputten kan duidelijkheid verschaffen omtrent de reële bedreiging van de bouwwerken (inschatting van het archeologisch niveau, de bewaringstoestand van de archeologische resten, de verstoringsgraad binnen het plangebied).

De aanbeveling werd getoetst aan de vier criteria opgenomen in de Code van Goede Praktijk artikel 5.3:

- mogelijk: De uitvoering van het vooronderzoek met ingreep in de bodem is mogelijk. De locatie van de voorziene proefput, nl. in de buitenzone die zich situeert in het noordelijk deel van het plangebied, is onbebouwd.
- nuttig: Er zijn geen argumenten om aan te nemen dat het volledige terrein dermate verstoord is dat een prospectie niet zinvol zou zijn. Proefputten brengen het archeologisch potentieel van het projectgebied in kaart. Hierop kan een gedegen beslissing genomen worden in functie van een eventueel verder onderzoek.
- schadelijk: Gelet op de aard van de werken, is eventueel aanwezig archeologisch erfgoed bedreigd. Een onderzoek door middel van proefputten is, rekening houdende met het groot archeologisch potentieel van het projectgebied, de enige goede manier om een inschatting te maken van het archeologisch bodemarchief.
- noodzakelijk: Eventueel archeologische relictten zijn door de geplande werken bedreigd.

4.2 Afbakening

Het advies betreffende het vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefputten.

Er wordt geen proefput voorzien ter hoogte van de zone waar de vloer heraangelegd wordt, binnen het te behouden gebouw in het noordelijk deel van het plangebied (opp. ca. 170 m²). Voor deze heraanleg wordt een bodemingreep gerekend van max. ca. 50 cm-mv. Het pand en de vloer zijn echter van relatief recente oorsprong: op basis van de bouwstijl en materiaalgebruik dateert het gebouw vermoedelijk post 1900. De kans op goed bewaarde archeologische resten binnen de beperkte verstoringsdiepte van 50 cm is gering, aangezien verwacht kan worden dat deze reeds (deels) verstoord zijn bij de bouw en vloeraanleg van dit huidig pand. Bovendien kan het archeologisch potentieel en de stratigrafie reeds goed vastgesteld worden door de proefput die geadviseerd wordt op de naastliggende buitenzone. Indien er relevante zaken worden aangetroffen binnen de bovenste 50 cm-mv kan de zone van de heraanleg van de vloer alsnog meegenomen worden in een vervolgonderzoek.

Buiten het onderzoeksgebied situeert zich de binnenkoer (40 m²) en de liftput (5 m²), beiden in het zuidoostelijk deel van het plangebied. Gezien de beperkte oppervlakte van beide ingrepen, alsmede de geringe geplande verstoringsdiepte van de binnenkoer, is zowel de kenniswinst die behaald kan worden d.m.v. een proefput als de bedreiging van het bodemarchief gering.



5 Onderzoeksvragen

Doel van het onderzoek is een archeologische evaluatie van het terrein. Dit houdt in dat het archeologisch erfgoed opgespoord, geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt en dat de potentiële impact van de geplande werken op de archeologische resten wordt bepaald. Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek (ruimtelijke afbakening, diepteligging, strategie, doorlooptijd, te voorziene natuurwetenschappelijke onderzoeken en conservatietechnieken, voorstel onderzoeksvragen)

Bij het uitvoeren en uitwerken van de archeologische prospectie moeten minstens volgende vragen beantwoord worden:

- Hoe diep bevindt zich het archeologisch niveau?
- In hoeverre is het plangebied verstoord?
- Hoeveel archeologische niveaus kunnen onderscheiden worden?
- Wat is de aard, omvang, datering, en conservatie van de aangetroffen archeologische resten?
- Hoe is de opbouw van de chronologie van de aanwezige archeologische resten?
- Wat is de onderlinge samenhang tussen de sporen en structuren?
- Welke specifieke activiteiten (bewoning, ambachtelijke activiteiten) hebben binnen het onderzoeksgebied plaatsgevonden?
- Wat zijn de materiële aanwijzingen hiervoor?
- Passen deze in de historische context van de locatie?
- Uit welke periode dateren de vondsten? Kan er een functionele interpretatie aan gegeven worden?
- Wat is de datering en samenstelling van de aangetroffen ophogingslagen?
- Moet er, op basis van de archeologische resten, een vlakdekkend vervolgonderzoek plaatsvinden? Wat is de ruimtelijke afbakening van het vervolgonderzoek? Welke vraagstellingen dienen geformuleerd worden voor een vervolgonderzoek?

6 Methode en strategie

De onderzoeksdoelen zijn succesvol bereikt wanneer de vooropgestelde onderzoeksvragen beantwoord zijn.

6.1 Randvoorwaarden

De onderzoekszone dient vrij te zijn van obstakels en dient niet of in zeer beperkte mate betreden te worden door zwaar materieel om verstoring van het bovenste niveau te voorkomen.

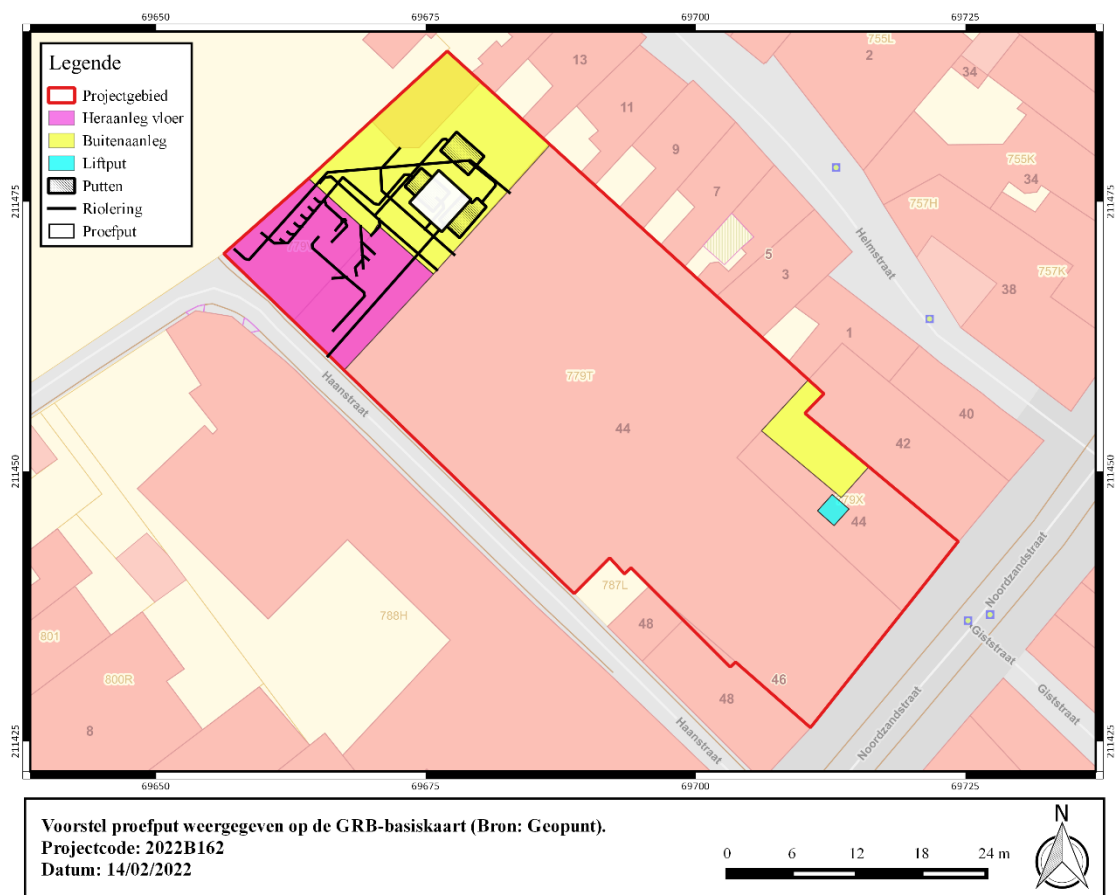


6.2 Prospectie met ingreep in de bodem

Uit het verslag van resultaten kwam naar voren dat verder vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van **proefputten**, gezien de ligging van het plangebied in een stedelijke context met een complexe verticale stratigrafie, de meest aangewezen methode is om het plangebied te onderzoeken. De voorziene onderzoeksmethode moet niet uitgevoerd worden indien de geplande werken alsnog niet zullen plaatsvinden. Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hieronder beschreven methode dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Specifiek wordt verwezen naar hoofdstukken 8.6.1 en 8.6.3 van de Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0). Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling gefundeerd kan beantwoord worden.

In totaal wordt **1 proefput** aangelegd ter hoogte van de geplande werken in het noordelijk deel van het projectgebied (400 m²). Dit komt neer op 16m² of 4 % van het bedreigde noordelijke deel van het plangebied.

De proefput meet **4m x 4m** en bevindt zich ter hoogte van de geplande septische put/regenwaterput/infiltratiekragen in de noordelijke buitenzone. De put wordt aangelegd tot op de moederbodem.



Figuur 4: Vereenvoudigde weergave van de geplande werken en aanduiding van de proefput. (bron: Geopunt)



Indien de onderzoeksvragen op basis van de bovenstaande proefput niet afdoende beantwoord kunnen worden, kan de uitvoerende erkende archeoloog er tijdens het veldonderzoek voor opteren om extra proefputten of proefsleuven aan te leggen, of de bestaande put uit te breiden, om beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen. In elke proefput wordt de volledige stratigrafische sequentie onderzocht tot op moederbodem (indien nodig door middel van een sondering/boring). Het aantal vlakken en de aanlegdieptes worden tijdens het veldwerk bepaald door de veldwerkleider. In het geval van diep uitgegraven contexten (bvb. waterputten) worden de uitgravingsdieptes aan de hand van boringen achterhaald. Bij het aantreffen van resten van ambachtelijke activiteiten moet indien nodig een specialist geraadpleegd worden. Een selectie van het sporenbestand moet onderzocht worden om uitspraken te kunnen doen in functie van een vervolgonderzoek. De kwetsbare sporen worden afgedekt. In de proefput worden minstens twee profielwanden geregistreerd in functie van de stratigrafische opbouw. Elk vlak wordt gecontroleerd op de aanwezigheid van metalen voorwerpen met behulp van een metaaldetector. De geldende veiligheidsvoorschriften worden ten allen tijde gerespecteerd. Zo moet de omvang van de proefput zich evenredig verhouden tot de diepte van het aanlegvlak. Uitvoerend personeel die werkzaamheden uitvoeren in de nabije omgeving van een draaiende graafmachine moeten visueel duidelijk herkenbaar zijn zoals gebruikelijk.

6.3 Eindcriteria en uitzonderingsmodaliteiten

De prospectie wordt als succesvol beschouwd, indien alle waargenomen archeologische sporen op een wetenschappelijke wijze onderzocht zijn, er een beargumenteerd antwoord op de onderzoeksvragen geformuleerd kan worden en het eindrapport wordt opgeleverd.

De uitvoering van de opgraving gebeurt volgens de Code van Goede Praktijk, eventueel aangevuld met bijkomende maatregelen indien de sporen en/of vondsten daartoe aanleiding geven. Deze eventuele maatregelen worden bepaald door de erkend archeoloog.

6.4 Competenties

Het veldwerkteam bestaat minimaal uit:

- een veldwerkleider (onder auspiciën van een erkend archeoloog), deze veldwerkleider beschikt over voldoende ervaring in stedelijke contexten in Vlaanderen en heeft bij voorkeur een goede kennis van de (post) middeleeuwse periode. Minimaal heeft hij/zij 2 jaar opgravingservaring op stedelijke contexten, aangetoond via CV.
- één assistent-archeoloog, hij/zij heeft minstens 1 jaar opgravingservaring op stedelijke contexten, aangetoond via CV.

Voor de begeleiding van de opdracht dient de veldwerkleider zich te laten ondersteunen door één of meerdere specialisten en regiodeskundigen, die hem bijstaan bij de uitvoering van de prospectie indien deze expertise intern niet beschikbaar is. Deze specialist beschikt over een aantoonbare en ruime ervaring met stadskernonderzoek in het algemeen en binnen de stad Brugge in het bijzonder.



Het projectteam wordt daarenboven bijgestaan door een aardkundige. De aardkundige ondersteunt de archeologen bij de analyse van de bodemkundige/landschappelijke context en bij de interpretatie van sporen en structuren.

6.5 Vondsten

Conservatie en overdracht van het archeologisch ensemble gebeurt na afloop van het onderzoek conform aan de artikels 5.2.1, 5.2.2 en 5.2.3 van het Onroerend Erfgoeddecreet. Bij de start van de opgraving worden door de erkende archeoloog en de initiatiefnemer duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot de overdracht van het archeologisch ensemble bij de eigenaar en het erkende onroerend erfgoeddepot of andere bewaarder van het archeologisch ensemble. Na het beëindigen van de verwerking en het opleveren van de eindrapportage vindt de overdracht van de vondsten plaats.

7 Conclusie

De initiatiefnemer plant de verbouwing van het schoolgebouw en aanpalende woning, inclusief buitenaanleg, septische put, regenwaterput en liftput, in het kader van een aanpassing van de bestaande gebouwen aan de huidige regelgevingen en conformiteit van de hedendaagse scholen. Op basis van het bureauonderzoek kan een trefkans inzake een site met een complexe stratigrafie afgeleid worden. Dit kan geëvalueerd worden door middel van een proefputtenonderzoek dat de meest geschikte onderzoeksmethode is conform deze verwachting.



8 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2022

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.